Samen sterk voor een veilige school

Handelingsprotocol
September 2026

Inhoudsopgave

I. Inleiding 2

II. Algemeen stappenplan 3

III. Rol politie 4

IV. Protocol 5

1. Fysieke agressie 5
2. Verbale agressie (inclusief digitale veiligheid / online grensoverschrijdend gedrag) 6
3. Drugsbezit, -handel en -gebruik / alcoholgebruik en -bezit 8
4. Vernieling en baldadig gedrag 9
5. Wapenbezit 10
6. Diefstal, afpersing en heling 11
7. Vuurwerkbezit en -handel 12
8. Sexting /grooming/loverboys 13
9. Seksuele intimidatie/zedenmisdrijf 16
10. Ongewenst aanwezigheid op het schoolterrein 18
11. Radicalisering, polarisatie en online beïnvloeding (complotdenken) 19
12. Criminele uitbuiting en ondermijning 21

Bijlage 1: Het Zorg- en Veiligheidshuis
Bijlage 2: Brief ongewenste aanwezigheid op het schoolterrein
Bijlage 3: Protocol cameratoezicht
Bijlage 4: School en veiligheid

I. Inleiding

Het Convenant Veilige School is in 2020 ondertekend door vertegenwoordigers van de gemeente Stede Broec, Enkhuizen, Medemblik, Hoorn, Koggenland, Opmeer en Drechterland, de politie en de volgende voortgezet onderwijsscholen:

- Atlas College;
- Vonk;
- St. Trigoon;
- Martinuscollege;
- St. Ronduit;
- RSG Enkhuizen;
- Tabor College.

Scholen zijn een ontmoetingsplaats van en voor leerlingen en medewerkers. Zij willen dat de school een veilige omgeving is waar zij zich op hun gemak voelen, waar goed en prettig gewerkt en geleerd kan worden. Toch verloopt het interactieproces (soms letterlijk) niet altijd zonder slag of stoot en hebben we soms te maken met grensoverschrijdend gedrag. Om in dergelijke situaties planmatig, verstandig, eenduidig en consequent te kunnen handelen is een houvast belangrijk. Om die reden is dit handelingsprotocol opgesteld.

Het protocol bevat afspraken en handreikingen ten aanzien van diverse thema's en geeft tevens aan welke stappen kunnen worden gezet bij het afhandelen van grensoverschrijdend gedrag. Het gaat hier om algemene uitgangspunten waarvan in bijzondere gevallen kan worden afgeweken.

Per onderwerp wordt eerst een algemene omschrijving gegeven met een toelichting. Daarna wordt vermeld welke maatregelen de school kan nemen, wat de politie kan doen en wat de hulpmogelijkheden zijn.

Privacy-bepaling
De convenantpartijen verplichten zich, met inachtneming van de wettelijke bepalingen, over en weer de informatie te verstrekken die nodig is om de samenwerking effectief en efficiënt te laten verlopen.
a) De politie is daarbij gehouden aan de Wet politiegegevens (Wpg) en het Besluit politiegegevens (Bpg)
b) De gemeente en de scholen zijn daarbij in ieder geval gehouden aan de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)

Persoonsgegevens mogen alleen gebruikt en gedeeld worden voor uitdrukkelijk en omschreven en gerechtvaardigde doeleinden. Dit wordt doelbepaling en doelbinding genoemd. Dit betekent concreet, omdat het veiligheidsconvenant ondertekend is door politie, gemeente en scholen, dat we gegevens met elkaar uitwisselen als dit ten goede komt aan de veiligheid.
Wanneer er zaken spelen waar leerlingen van twee of meerdere scholen bij betrokken zijn, kan er via vaste aanspreekpunten informatie worden uitgewisseld. De veiligheidscoördinatoren zijn elkaars eerste aanspreekpunt. Een actuele lijst met contactpersonen wordt indien nodig geactualiseerd en verspreid.

De Wet politiegegevens (Wpg) beperkt echter de mogelijkheden tot het uitwisselen van gegevens door de politie. De politie kan alleen politiegegevens over een leerling verstrekken indien er een duidelijke relatie bestaat tussen een incident en de school en het uitwisselen van de gegevens noodzakelijk is in het belang van de leerling(en). In een situatie waarin de school aangifte heeft gedaan, ontvangt de school als "benadeelde strafbaar feit" wel de relevante politiegegevens.

II. Algemeen stappenplan

Afhankelijk van de situatie wordt door de school een keus gemaakt welke stap gezet wordt. Een situatie kan namelijk dermate ernstig zijn dat de school direct overgaat tot een maatregel of het informeren van en/of aangifte doen bij de politie. School beslist zelf over mogelijk op te leggen sancties, los van de strafrechtelijke afhandeling.

Te stellen vragen bij de inschatting van de situatie door school:

- Wat is er gebeurd; wie is erbij betrokken; wanneer en waar is het gebeurd?
- Wat is de ernst van het grensoverschrijdend gedrag?
- Is dit gedrag of vergelijkbaar ander gedrag bij deze jongere vaker voorgekomen?
- Gaat het om leerling(en) van de eigen school of dienen andere scholen ingelicht te worden bij een school overstijgende gezamenlijke aanpak?
- Handelt de school de situatie zelfstandig af?
- Dient ook de politie in kennis te worden gesteld? In het protocol kan de school nagaan of het gedrag gemeld moet worden bij de politie. Dus anders gezegd, is er sprake van strafbaar gedrag?
- Dient de politie op de hoogte te worden gesteld of om advies te worden gevraagd?
- Is er consultatie nodig bij andere hulpverlenende instellingen?

Mogelijke afhandeling van school:

1. Inschatting van de situatie.
2. Gesprek met direct betrokkenen (verdacht/ slachtoffer/benadeelde en getuigen) en medewerker(s) van de school. Indien het om gedragingen gaat die ook door de wet om een reactie van politie/justitie vragen, wordt de politie te allen tijde hiervan in kennis gesteld.
3. In een aantal gevallen is het mogelijk dat beelden die gemaakt zijn met één of meerdere van de beveiligingscamera's gebruikt kunnen worden (zie bijlage 3: protocol cameratoezicht).
4. Indien de verdachte een leerling is: gesprek met ouder(s)/verzorger(s).
5. Indien de verdachte een personeelslid is: gesprek met de directie.
6. Zo nodig afstemming met vaste contactpersoon van politie.
7. Eventueel vervolggesprek school en ouder(s)/verzorger(s).
8. Zo nodig wordt de leerling (verdachte en slachtoffer/benadeelde) besproken in het ondersteuningsteam en eventueel verwezen naar een hulpverleningsinstantie.
9. Bedenktijd (over vervolg t.a.v. schorsing, terugkeer, bemiddeling, verwijdering).
10. Schorsing.
11. Verwijdering.
12. Doorverwijzing naar een andere school binnen of buiten het schoolbestuur.
13. Registratie in het leerling administratiesysteem i.v.m. dossieropbouw.

Rol van de politie:

- Informeren
- Adviseren
- Onderzoeken
- Wijkgerichte aanpak
- Casusoverleg (straf en zorg)
- Doorverwijzing Halt

III. Rol politie

Afhankelijk van de situatie wordt door de school een keus gemaakt welke stap gezet wordt. Een situatie kan namelijk dermate ernstig zijn (de wet wordt overtreden) dat de school direct overgaat tot sancties en/of het inschakelen van politie/schoolagent. Het inschakelen van de politie gebeurt bij voorkeur door de schoolleiding/veiligheidscoördinator. In overleg met de politie worden de ouder(s)/verzorger(s) in kennis gesteld. De politie kan voor consultatie, advies bij (zorg) signalen, ingeschakeld worden.
De veiligheidscoördinator van de school stelt in overleg met het MT vast of er sprake is van een urgente situatie of niet. Bij urgentie belt deze medewerker 112, bij niet urgent maar wel politie ter plaatse gewenst, bel 0900-8844, anders is het zaak de schoolagent aan te spreken voor overleg.
Bij urgente gevallen kan het gaan om:

- Vergrijpen die aanhouding op heterdaad door de politie mogelijk maken; bijvoorbeeld bij mishandelingen/of diefstal waarbij de dader op school aanwezig is.
- Situaties waarbij de veiligheid van personen in het geding is of in het geding kan komen; bijv. een vechtpartij die dreigt te escaleren op school of in de thuisomgeving van een van de partijen.

In dit kader is het belangrijk om het verschil uit te leggen tussen *melden* en het doen van *aangifte*.

Melding:
Een melding is een kennisgeving van een burger/melder aan de politie om deze op de hoogte te stellen van een situatie waar sprake is van een onveilige situatie op het gebied van zorg- en/ of strafbare delicten. Het is geen verzoek tot het instellen van een strafrechtelijk onderzoek tegen de verdachte. Doet de verdachte opnieuw iets? Dan kan de politie rekening houden met jouw melding en kan de politie afhankelijk van de melding stappen ondernemen.
Voorbeeld 1: Melding overlast drugsgebruik in de buurt. Politie gaat extra toezicht houden.
Voorbeeld 2: Leerling voelt zich onveilig of bedreigd. Bij een melding behandelt de politie dit met urgentie.

Aangifte:
Het doen van aangifte is de politie op de hoogte stellen van een strafbaar feit met het verzoek om strafvervolging in te stellen. Wanneer de politie de aangifte gegrond vindt, kan er verder onderzoek ingesteld worden naar de toedracht. Aangiftes worden gescreend en daarna wordt de afhandeling bepaald, bijvoorbeeld een stopgesprek, bemiddeling, HALT, proces-verbaal, of niet in behandeling.

Eenieder die kennisneemt van een strafbaar feit kan aangifte doen. De school kan namens een personeelslid die slachtoffer is van een incident, aangifte doen. Het personeelslid wordt dan als getuige in het onderzoek gehoord door de politie. Bij het doen van aangifte of het afleggen van getuigenverklaringen is het mogelijk om het adres van de school te gebruiken, zodat persoonlijke adresgegevens niet bekend worden.

IV. Protocol

1. Fysieke agressie

Algemene definitie
Onder fysieke agressie wordt verstaan het uitoefenen van enig feitelijk geweld op het lichaam van een ander.

Toelichting
Slachtoffers van geweld zijn vaak bang om melding te doen van dit geweld. Angst voor represailles houdt hen tegen. Isolement dreigt en uitval in het onderwijs ligt op de loer. Toch is voor strafrechtelijke aanpak meestal een aangifte nodig. Een duidelijke stellingname van de school is hier essentieel. Het slachtoffer moet zich gesteund en gesterkt voelen door de schoolleiding die een duidelijk en krachtig signaal af zal moeten geven in de richting van de dader (repressief) en omgeving (preventief). Ondersteuning bij het doen van aangifte is wenselijk, evenals het bewegen van getuigen tot het afleggen van een verklaring.

<u>Eenvoudige mishandeling</u>
Opzettelijk pijn of letsel veroorzaken. Onder pijn wordt mede verstaan een min of meer hevig onaangename lichamelijke gewaarwording (bv. een flinke klap). Aan mishandeling wordt opzettelijke benadeling van de gezondheid gelijkgesteld (bv. opzettelijk bedorven etenswaren verstrekken).
<u>Zware mishandeling</u>
Bij zware mishandeling bepaalt het middel de zwaarte en niet het letsel. Zware mishandeling krijg je als iemand bijvoorbeeld met een honkbalknuppel of ijzeren staaf wordt geslagen.
Je kunt dus ook eenvoudige mishandeling hebben met zwaar lichamelijk letsel ten gevolge.
<u>Openlijke geweldpleging</u>
Er wordt geweld gepleegd door meer mensen tezamen tegen personen of goederen. Er moeten minimaal twee daders zijn die gezamenlijk (verenigd) het geweld uitoefenen. Bovendien moet het geweld openlijk, openbaar en niet heimelijk zijn, dus plaatsvinden op een plaats waar publiek aanwezig is dan wel doorgaans aanwezig is.

Maatregelen school
- Inschatten van de situatie en daarmee keuze bepalen wel of niet politie in te schakelen.
- Mogelijke sancties zijn afhankelijk van de ernst van de aanklacht.
- Ouder(s)/verzorger(s) van dader worden geïnformeerd en eventueel geadviseerd om hulp te zoeken
- Ouder(s)/verzorger(s) van slachtoffer worden geïnformeerd en eventueel geadviseerd om aangifte te doen.
- Ouder(s)/verzorger(s) van eventuele aangever worden geïnformeerd.
- Bij het inschakelen van de politie wordt alle relevante informatie doorgegeven.
- Het slachtoffer wordt ondersteund bij het doen van aangifte.

Maatregelen politie
- De zaak wordt in onderzoek genomen in overleg met Openbaar Ministerie. De zwaarte en complexiteit bepaalt de verdere afhandeling en in welk overlegorgaan of bij welke partij het besproken wordt (dus O.M., Zorg, Halt of het Zorg- en Veiligheidshuis, zie bijlage 1).
- Tegen de verdachte kan proces-verbaal worden opgemaakt.
- Ouder(s)/verzorger(s), verdachte, aangever en slachtoffer worden geïnformeerd.

Hulpmogelijkheden
- Gebiedsteam
- Huisarts
- Advies- en Meldpunt Veilig Thuis
- Bureau Slachtofferhulp
- Schadefonds Geweldsmisdrijven (voor slachtoffers van ernstige gewelds- of seksueel misdrijf waardoor ernstige lichamelijke of psychische problemen zijn ontstaan).
- Zorg- en Veiligheidshuis

2. Verbale agressie (inclusief digitale veiligheid / online grensoverschrijdend gedrag)

Algemene definitie
Onder verbale agressie wordt verstaan het verbaal of schriftelijk bedreigen, discrimineren, intimideren, ernstig beledigen of uitschelden van een persoon. Dit kan ook via social media. We spreken over pesten wanneer één of meerdere leerlingen structureel verbaal of fysiek geweld uitoefenen tegen een medeleerling.
Pesten kan verbaal of fysiek zijn, maar kan ook betekenen dat iemand wordt genegeerd of buitengesloten. Pesten is een fenomeen dat door de school duidelijk zal moeten worden herkend. De gevolgen voor het slachtoffer –nu en op latere leeftijd- kunnen desastreus zijn. Dit geldt voor zowel slachtoffer als pester. Ten aanzien van pesten heeft iedere school een pestprotocol.

Agressie op de sociale media
Via de sociale media ontstaat er vaak om de kleinste zaken een ruzie die daarna fysiek wordt uitgevochten. Dit gaat nagenoeg altijd gepaart met het filmen en met 'publiek' dat aanwezig is en het gevecht toejuicht. De gemaakte beelden gaan al snel na het gevecht op met name TikTok en Snapchat. De spanningen tussen jongeren en groepen komen hierdoor ook de scholen in.

Toelichting
Bedreiging/intimidatie dient vaak om een ander naar zijn/haar hand te zetten of iemands wil op te leggen en daarmee de eigen positie te versterken binnen een groep. Afgezien van de aantasting van de persoonlijke vrijheden van het slachtoffer komt deze vrijwel zeker onder zware psychische druk te staan. Deze vorm van agressie kan dan ook nooit getolereerd worden. Slachtoffers van verbaal geweld zijn vaak bang om melding te doen van dit geweld of gedrag. Angst voor represailles houdt hen tegen. Isolement dreigt en uitval in het onderwijs ligt op de loer. Een duidelijke stellingname van de school is hier essentieel. Het slachtoffer moet zich gesteund en gesterkt voelen door de schoolleiding die een duidelijk en krachtig signaal af zal moeten geven in de richting van de dader (repressief) en aan de omgeving (preventief).
Pesten en intimidatie kan zo ver gaan dat een strafrechtelijk aanpak noodzakelijk is. Omdat hiervoor vaak een aangifte nodig is, is het ook en vooral in deze gevallen van belang dat slachtoffers het melden.
Let wel: verbale agressie is heel moeilijk bewijsbaar. Anderen, die het gehoord hebben, kunnen in dit geval een getuigenverklaring afleggen. Ondersteuning bij het doen van aangifte is wenselijk evenals het bewegen van getuigen tot het afleggen van een verklaring.

Online grensoverschrijdend gedrag komt o.a. voor in de volgende vormen:

- Een *deepfake* is een door kunstmatige intelligentie gemanipuleerd medium, zoals een video, afbeelding of audioclip, waarin iemand lijkt iets te doen of zeggen wat hij of zij in werkelijkheid nooit heeft gedaan of gezegd.
- *Online intimidatie* is een vorm van digitaal geweld waarbij een persoon systematisch wordt bedreigd, lastiggevallen of geïntimideerd via internet en sociale media. Dit kan variëren van bedreigingen, scheldpartijen, stalken, het verspreiden van privégegevens (doxing) tot seksueel intimideren van slachtoffers.
- *Exposen* is het zonder instemming verspreiden van intiem beeldmateriaal vergezeld van persoonsgegevens via sociale media om de afgebeelde persoon te schande te maken bij haar of zijn sociale omgeving. Slachtoffers van exposen zijn vooral jonge vrouwen.
- Binnen online communities, ofwel *'com'-groepen* delen jonge daders extreem gewelddadige video's en sporen aan tot vervonden van zichzelf of anderen.
- *Digitale fraude* verwijst naar opzettelijk bedrog die wordt uitgevoerd met als doel onrechtmatig voordeel te verkrijgen. Dit kan zich uiten in verschillende vormen, zoals identiteitsfraude, phishing, en online oplichting.
- *Sextortion* is seksuele afpersing waarbij iemand wordt bedreigd met het openbaar maken van intieme beelden om geld of meer seksuele handelingen af te dwingen.
- *Agressie op sociale media* verwijst naar het filmen van geweldsincidenten met 'publiek' dat online verspreid wordt.

De sociale media waar bovengenoemde strafbare feiten het vaakst voorkomen, betreffen met name Telegram, Snapchat, Tiktok, Instagram, Facebook, WhatsApp en Discord.

Maatregelen school

- Inschatten van de situatie en daarmee keuze bepalen wel of niet politie in te schakelen.
- Mogelijke sancties zijn afhankelijk van de ernst van de aanklacht.
- Ouder(s)/verzorger(s) van dader worden geïnformeerd en eventueel geadviseerd om hulp te zoeken.
- Ouder(s)/verzorger(s) van slachtoffer worden geïnformeerd en eventueel geadviseerd om aangifte te doen.
- Ouder(s)/verzorger(s) van eventuele aangever worden geïnformeerd.
- Gaat het verbaal geweld gepaard met enige feitelijkheid die de bedreiging of intimidatie kracht bijzet, dan moet de politie worden gewaarschuwd. Dit geldt ook als er sprake is van herhaling of het een structureel karakter heeft.
- Bij het inschakelen van de politie wordt alle relevante informatie doorgegeven.
- Het slachtoffer wordt ondersteund bij het doen van aangifte.

Maatregelen politie

- De zaak wordt in onderzoek genomen in overleg met Openbaar Ministerie. De zwaarte en complexiteit bepaalt de verdere afhandeling en in welk overlegorgaan of bij welke partij het besproken wordt (dus O.M., Zorg, Halt of het Zorg- en Veiligheidshuis, zie bijlage 1).
- Tegen de verdachte kan proces-verbaal worden opgemaakt.
- Ouder(s)/verzorger(s), verdachte, aangever en slachtoffer worden geïnformeerd.

Hulpmogelijkheden

- Meldpunt discriminatie
- Advies- en Meldpunt Veilig Thuis
- Bureau Slachtofferhulp
- Huisarts
- Gebiedsteam
- Jongerenwerk
- Zorg- en Veiligheidshuis
- Offlimits (Expertise centrum en hulplijn voor onlinegrensoverschrijdend gedrag en online misbruik, ook voor hulp bij het laten verwijderen van online (schadelijk materiaal).

3. Drugsbezit, -handel en -gebruik / alcoholgebruik en -bezit

Algemene definitie
Het voorhanden hebben van alcohol en drugs is op school niet toegestaan, evenals het voorhanden hebben van medicijnen welke niet aantoonbaar in het belang van de eigen gezondheid zijn. Deze moeten worden ingeleverd. Ook het handelen in of het verstrekken van drugs of deze medicijnen is verboden. Het is aan te raden aan de school om dit in het schoolreglement op te nemen.

Toelichting
Wanneer door signalen of uit een gesprek blijkt dat een leerling onder invloed is, dan zal de school hierop moeten reageren. De leerling die onder invloed de lessen volgt, zal uit de les verwijderd worden. De school accepteert geen enkele vorm van alcohol of drugsgebruik van leerlingen of personeel. Bij aantreffen worden de wettelijke kaders gehanteerd in overleg met de contactpersoon van de politie. Bezit van drugs (soft- en harddrugs) is bij wet verboden. Voor minderjarigen geldt voor drugs een zero-tolerancebeleid. Dus ook kleine gebruikershoeveelheden zijn verboden. Minderjarigen mogen ook niet in het bezit zijn van alcohol of softdrugs voor eigen gebruik. Bij middelengebruik dan wel handel moet de grens op nul gesteld worden. Dat houdt in dat harddrugs in het geheel niet getolereerd wordt. Enerzijds tast drugs- en alcoholgebruik of bezit het leefklimaat binnen een school aan en anderzijds is het een directe bedreiging voor de onderwijsdoelstellingen.

Maatregelen school
- Inschatten van de situatie en daarmee keuze bepalen wel of niet politie in te schakelen (zie bovenstaande toelichting).
- Een maatregel kan zijn een kluisje- en/of tassencontrole onder verantwoordelijkheid van een lid van het directieteam of de veiligheidscoördinator waarbij de politie ondersteunend kan zijn.
- Drugs/alcohol/niet voorgeschreven medicijnen (zoals Ritalin) worden door de school of politie ingenomen.
- School geeft geen schadevergoeding voor ingenomen goederen en is niet aansprakelijk voor schade.
- School geeft ingenomen goederen af bij politie.
- Mogelijke sancties zijn afhankelijk van de ernst van de aanklacht.
- Bepalen welke instantie te betrekken bij hulpverlening, verwijzing en preventieactiviteiten.
- Ouder(s)/verzorger(s) van de dader worden geïnformeerd en eventueel geadviseerd om hulp te zoeken.
- Ouder(s)/verzorger(s) van eventuele aangever worden geïnformeerd.
- Bij het inschakelen van de politie wordt alle relevante informatie doorgegeven. De politie overlegt met het Openbaar Ministerie (OM). Het OM beslist of de dader(s) aangemeld wordt/worden bij bureau Halt. Ook bij alcoholbezit kan doorverwezen worden naar bureau Halt.
- Voor meer informatie over de wet op alcoholgebruik: www.alcoholinfo.nl/publiek/wet-beleid/scholen

Maatregelen politie
- Surveillance of verhogen van surveillance, waar noodzakelijk, in en rond de school. Tevens kan er overleg met gemeente/handhaving gevoerd worden voor extra toezicht.
- Indien sprake van drugshandel wordt de zaak in onderzoek genomen in overleg met Openbaar Ministerie. De zwaarte en complexiteit bepaalt de verdere afhandeling en in welk overlegorgaan of bij welke partij het besproken wordt (dus O.M., Zorg, Halt of het Zorg- en Veiligheidshuis, zie bijlage 1).
- Tegen de verdachte kan proces-verbaal worden opgemaakt.
- Ouder(s)/verzorger(s) van betrokken leerling(en) worden geïnformeerd.

Hulpmogelijkheden
- Huisarts / GGD
- Brijder Verslavingszorg
- Jongerenwerk
- Advies- en Meldpunt Veilig Thuis of Zorg- en Veiligheidshuis

4. Vernieling en baldadig gedrag

Algemene definitie
Het opzettelijk vernielen, beschadigen, onbruikbaar maken of wegmaken van een goed dat geheel of ten dele aan een ander toebehoort. Graffiti valt meestal onder baldadigheid omdat er na verwijdering vaak geen blijvende schade optreedt.

Toelichting
Vernieling is een uiting van het geen respect hebben voor andermans eigendommen. Vaak komt het voort uit een (algemeen) gevoel van onvrede met de eigen positie (afgunst/boosheid/vervelen) hetgeen zich dan uit in vernielen. Ingeval van eenvoudige vernieling met niet meer dan geringe schade, waarbij schadevergoeding of schadeherstel mogelijk is, verdient het de voorkeur dat de school de gedragingen zelf aanpakt. Indien het gaat om een vernieling van meer dan geringe omvang of schade, er sprake is van herhaling of groepsdelict of als schadevergoeding of schadeherstel niet mogelijk is, zal ook de politie in kennis worden gesteld.

Maatregelen school
- Inschatten van de situatie en daarmee keuze bepalen wel of niet politie in te schakelen (zie toelichting).
- Mogelijke sancties zijn afhankelijk van de ernst van de aanklacht.
- Bemiddeling in schadevergoeding of herstellen van de schade door de dader.
- Eventueel politie op de hoogte stellen of om advies vragen.
- Ouder(s)/verzorger(s) van dader worden geïnformeerd en eventueel geadviseerd om hulp te zoeken.
- Ouder(s)/verzorger(s) van slachtoffer worden geïnformeerd en eventueel geadviseerd om aangifte te doen.
- Ouder(s)/verzorger(s) van eventuele aangever worden geïnformeerd.
- Bij het inschakelen van de politie wordt alle relevante informatie doorgegeven.
- Het slachtoffer wordt, indien nodig, ondersteund bij het doen van aangifte.

Maatregelen politie
- Surveillance of verhogen van surveillance, waar noodzakelijk, in en rond de school. Tevens kan er overleg met gemeente/handhaving gevoerd worden voor extra toezicht.
- De zaak wordt in onderzoek genomen in overleg met het Openbaar Ministerie. De zwaarte en complexiteit bepaalt de verdere afhandeling en in welk overlegorgaan of bij welke partij het besproken wordt (dus O.M., Zorg, Halt of het Zorg- en Veiligheidshuis, zie bijlage 1). In geval van zorg kan de politie de zaak onder de aandacht brengen van Veilig Thuis.
- Tegen de verdachte kan proces-verbaal worden opgemaakt.
- Ouder(s)/verzorger(s), verdachte, aangever en slachtoffer worden geïnformeerd.
- In schadevergoeding tussen (ouder(s)/verzorger(s)) verdachte en slachtoffer kan worden bemiddeld.

Hulpmogelijkheden
- Bureau Slachtofferhulp
- Advies- en meldpunt Veilig Thuis
- Huisarts
- Gebiedsteam
- Jongerenwerk
- Zorg- en Veiligheidshuis

5. Wapenbezit

Algemene definitie
Het voorhanden hebben van voorwerpen die het karakter van een wapen dragen of die als wapen worden aangewend.

Toelichting
Veel onder jeugdigen circulerende wapens vallen niet onder de werking van de Wet Wapens en Munitie omdat ze qua afmeting of model net even iets anders zijn. De school verbiedt het dan ook om voorwerpen die het wettelijk karakter van een wapen dragen, maar ook voorwerpen die als wapen worden gehanteerd (wanneer bijvoorbeeld een schroevendraaier wordt gebruikt om mee te dreigen) in bezit te hebben of als wapen te hanteren.
In het geval de school de kennis heeft, dan wel een redelijk vermoeden heeft dat een persoon een dergelijk wapen bezit of ziet dat een voorwerp als wapen wordt gehanteerd binnen het schoolgebouw of schoolterrein, wordt het voorwerp ingenomen. Vervolgens worden de wapens aan de politie overgedragen.

Maatregelen school
- Inschatten van de situatie en daarmee keuze bepalen wel of niet politie in te schakelen (zie toelichting).
- Een maatregel kan zijn een kluisje en tassencontrole onder verantwoordelijkheid van een lid van het directieteam of de veiligheidscoördinator waarbij de politie ondersteunend kan zijn.
- Mogelijke sancties zijn afhankelijk van de ernst van de aanklacht.
- School geeft geen schadevergoeding voor ingenomen goederen en is niet aansprakelijk voor schade.
- Ingeleverde wapens en voorwerpen die ingenomen zijn door onderwijspersoneel eventueel afgeven aan de politie.
- Ouder(s)/verzorger(s) van dader worden geïnformeerd en eventueel geadviseerd om hulp te zoeken.
- Ouder(s)/verzorger(s) van slachtoffer worden geïnformeerd en eventueel geadviseerd om aangifte te doen.
- Ouder(s)/verzorger(s) van eventuele aangever worden geïnformeerd.
- Bij het inschakelen van de politie wordt alle relevante informatie doorgegeven.

Maatregelen politie
- Surveillance of verhogen van surveillance in en rond de school.
- De zaak wordt in onderzoek genomen in overleg met Openbaar Ministerie. De zwaarte en complexiteit bepaalt de verdere afhandeling en in welk overlegorgaan of bij welke partij het besproken wordt (dus O.M., Zorg, Halt of het Zorg- en Veiligheidshuis, zie bijlage 1). In geval van zorg kan de politie de zaak onder de aandacht brengen van Veilig Thuis.
- Tegen de verdachte kan proces-verbaal worden opgemaakt.
- Ouder(s)/verzorger(s), verdachte, aangever en slachtoffer worden geïnformeerd.

Hulpmogelijkheden
- Bureau Slachtofferhulp
- Advies- en meldpunt Veilig Thuis
- Huisarts
- Gebiedsteam
- Jongerenwerk
- Zorg- en Veiligheidshuis

6. Diefstal, afpersing en heling

Algemene definitie
Stelen, roven, afpersing.

Toelichting
Enig goed, dat geheel of ten dele aan een ander toebehoort wegnemen met het oogmerk het zonder toestemming van de eigenaar toe te eigenen. Heling is het kopen, krijgen of voor handen hebben van gestolen of illegale goederen terwijl men weet of had kunnen weten dat deze uit strafbare feiten afkomstig zijn, bv. het te koop aanbieden of kopen van bromfietsonderdelen, autoradio's, vuurwerk, kleding, cd's e.d. dat vermoed kan worden dat die goederen gestolen of illegaal te koop worden aangeboden.
Afpersing heeft tot doel zichzelf of een ander te bevoordelen, iemand door geweld of bedreiging met geweld, dwingen tot het afgeven van enig goed dat geheel of ten dele aan diegene of een derde toebehoort.

Maatregelen school
- Inschatten van de situatie en daarmee keuze bepalen wel of niet politie in te schakelen.
- In geval van een incidentele kleine diefstal waarbij de schadevergoeding of teruggave van het gestolen goed kan worden bereikt, verdient het de voorkeur dat de school het zelf aanpakt.
- Mogelijke sancties zijn afhankelijk van de ernst van de aanklacht.
- Bemiddeling in teruggave of schadevergoeding gestolen goed.
- Ouder(s)/verzorger(s) van dader worden geïnformeerd en eventueel geadviseerd om hulp te zoeken.
- Ouder(s)/verzorger(s) van slachtoffer worden geïnformeerd en eventueel geadviseerd om een melding of aangifte te doen.
- Ouder(s)/verzorger(s) van aangever worden geïnformeerd.
- Bij het inschakelen van de politie wordt alle relevante informatie doorgegeven.

Maatregelen politie
- De zaak wordt in onderzoek genomen in overleg met Openbaar Ministerie. De zwaarte en complexiteit bepaalt de verdere afhandeling en in welk overlegorgaan of bij welke partij het besproken wordt (dus O.M., Zorg, Halt of het Zorg- en Veiligheidshuis, zie bijlage 1). In geval van zorg kan de politie de zaak onder de aandacht brengen van Veilig Thuis.
- Tegen de verdachte kan proces-verbaal worden opgemaakt.
- Ouder(s)/verzorger(s), verdachte, aangever en slachtoffer worden geïnformeerd.
- In schadevergoeding tussen (ouder(s)/verzorger(s)) verdachte en slachtoffer kan worden bemiddeld.

Hulpmogelijkheden
- Bureau Slachtofferhulp
- Advies- en meldpunt Veilig Thuis
- Huisarts
- Gebiedsteam
- Jongerenwerk
- Zorg- en Veiligheidshuis
- Keerpunt (Vertrouwelijke chat voor jongeren onder druk)

7. Vuurwerkbezit en -handel

Algemene definitie
Het voorhanden hebben, afsteken van, handelen in of vervoeren van vuurwerk dat niet behoort tot categorie F1 is verboden.

Toelichting
Sinds het landelijke vuurwerkverbod dat op 1 augustus 2026 is ingegaan, is het voor particulieren verboden om vuurwerk uit de categorieën F2, F3 en F4 te bezitten, vervoeren of af te steken. Alleen F1 vuurwerk (zoals sterretjes, knalerwten en trektouwtjes) is nog toegestaan voor particulieren.
De VO-scholen van West-Friesland hebben afgesproken dat het meenemen van al het vuurwerk (inclusief categorie F1) naar school of schoolactiviteiten verboden is. Zij communiceren daarover met een algemene brief die in november naar alle leerlingen en hun ouder(s)/verzorger(s) verstuurd wordt. Als een leerling of bezoeker vuurwerk bij zich heeft, wordt dit ingenomen en wordt de schoolagent geraadpleegd. De schoolagent kan om advies worden gevraagd of aangifte wenselijk is.

F1 aanduiding staat vermeld op de verpakking.

Categorie	Leeftijd	Soort vuurwerk	Gebruik:
F1: Weinig gevaar en bijna geen geluid	v.a. 12 jaar	Kindervuurwerk, zoals sterretjes, knalerwten	Mag afgestoken worden in besloten ruimte.

Maatregelen school
- Innemen van het vuurwerk en contactleggen met de schoolagent.
- School en schoolagent stemmen af of aangifte wenselijk is.
- Mogelijke sancties zijn afhankelijk van de ernst van de aanklacht.
- School geeft geen schadevergoeding voor ingenomen goederen en is niet aansprakelijk voor schade.
- (Substantiële) hoeveelheid vuurwerk kan ter vernietiging aan de politie worden overgedragen.
- Ouder(s)/verzorger(s) van dader en eventueel slachtoffer worden geïnformeerd.
- Bij het inschakelen van de politie wordt alle relevante informatie doorgegeven.
- Voor meer informatie: https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/vuurwerk

Maatregelen politie
- Surveillance of verhogen van surveillance in en rond de school.
- De zaak wordt in onderzoek genomen in overleg met Openbaar Ministerie. De zwaarte en complexiteit bepaalt de verdere afhandeling en in welk overlegorgaan of bij welke partij het besproken wordt (dus O.M., Zorg, Halt of het Zorg- en Veiligheidshuis, zie bijlage 1).
- Tegen de verdachte kan proces-verbaal worden opgemaakt.
- Ouder(s)/verzorger(s), verdachte, aangever en slachtoffer worden geïnformeerd.
- In schadevergoeding tussen (ouder(s)/verzorger(s)) verdachte en slachtoffer kan worden bemiddeld.

Hulpmogelijkheden
- Bureau Slachtofferhulp
- Advies- en meldpunt Veilig Thuis of Zorg- en Veiligheidshuis
- Huisarts
- Gebiedsteam
- Jongerenwerk

8. Sexting /grooming/loverboys

Algemene definitie
Onder sexting verstaan we het sturen van seksueel getinte berichten of pikante foto's of video's, meestal via een mobiele telefoon. Sexting bestaat uit de Engelse woorden "sex" en "texting". Volgens de wet is sexting strafbaar, als de jongere op de foto of video onder de 18 jaar is. In dat geval betekent het dat jongeren die aan sexting doen volgens de letter van de wet strafbaar zijn, omdat ze kinderporno maken, bezitten en/of verspreiden. In de praktijk wordt door de politie en het Openbaar Ministerie (OM) steeds per individueel geval de afweging gemaakt, óf en zo ja welke, strafrechtelijke afdoening volgt.
Grooming is digitaal kinderlokken. Er is sprake van grooming als iemand digitaal contact legt met een minderjarige, met de intentie het vertrouwen te winnen en de minderjarige te ontmoeten met het doel om deze persoon seksueel te misbruiken, hetzij door aanranding, verkrachting, seksuele uitbuiting, het produceren van kinderporno, ontvoering en/of mensenhandel.
Een loverboy is een pooier die meisjes via verleidingstactieken inpalmt om hen op den duur in de prostitutie of in (andere) illegale activiteiten uit te buiten. Mensenhandelaren en pooiers gebruiken over de hele wereld vaak romantische manipulatie om vrouwen en meisjes in de prostitutie te brengen of te houden.

Toelichting
Sexting
Zowel volwassen als jongeren vinden het spannend om met een vriend of vriendin aan sexting te doen. Het is steeds vaker een onderdeel van een seksuele relatie. Sexting is niet zonder risico's. Het beeldmateriaal, wordt meestal vrijwillig gemaakt door de jongeren, maar de gevolgen kunnen verstrekkend zijn. Als opnames of teksten, al dan niet bewust op internet komen, zijn ze blijvend zichtbaar, voor de hele wereld. De inhoud kan snel worden verspreid en gedeeld via social media. Deze beelden kunnen ook op pornosites terecht komen. Sexting gebeurt niet altijd vrijwillig. Slachtoffers kunnen ook gemanipuleerd, gechanteerd, bedreigd en onder druk gezet worden om naaktfoto's te sturen.

Grooming
Een groomer zal vaak proberen om de grenzen van het slachtoffer langzaam maar zeker te verleggen, bijvoorbeeld door seksueel getinte opmerkingen te maken, het slachtoffer te zoenen of knuffelen, of door het tonen van kinderpornografie. Dit proces kan weken, maanden of soms zelfs jaren in beslag nemen.
Voorafgaand aan een feitelijke ontmoeting heeft de volwassene vaak veelvuldig online contact gehad met de jongere. Dit online contact kan bijvoorbeeld bestaan uit e-mailcontact, seksueel getinte chats, maar kan ook bestaan uit het laten verrichten van seksueel getinte handelingen voor de webcam. Dit kan vervolgens als chantagemiddel worden gebruikt om een minderjarige tot verder gaande seksuele handelingen en/of een feitelijke ontmoeting te dwingen. Een (pedofiele) groomer zal vaak proberen om ook een goede relatie te krijgen met de ouder(s)/ verzorger(s) en andere familieleden van de leerling, omdat dit het gemakkelijker maakt om toegang te krijgen tot de leerling. De groomer zal ook proberen om alleen te zijn met de leerling, bijvoorbeeld door uitjes en logeren. De leerling kan ook overladen worden met cadeautjes, geld en complimenten.
Soms worden jongeren via internet door een volwassene verleid tot het verrichten van seksuele handelingen voor de webcam, zonder dat er een voorstel is gedaan voor een ontmoeting. Hoewel dit niet valt onder de definitie van 'grooming', betekent dat niet dat de politie hier niets mee kan. Afhankelijk van de situatie kan er sprake zijn van de productie of het bezit van kinderporno of van een zedendelict tegen een minderjarige (via de webcam).

Loverboys

Loverboys, of liever gezegd mensenhandelaren, zijn criminelen die proberen om jongeren de prostitutie in te lokken of ze te dwingen om andere strafbare dingen te doen. Het doel van een loverboy is altijd om er zelf beter van te worden, meestal door geld te verdienen. De stereotiepe vroegere werkwijze van loverboys volgt een vast patroon. Het ideale slachtoffer is een jong meisje dat weinig of geen ervaring met relaties heeft, afkomstig uit een gebroken en/of onstabiel gezin. Hij versiert haar, geeft haar aandacht en zorgt hiermee dat zij verliefd op hem wordt. Vervolgens tracht hij haar los te weken van haar omgeving, bijvoorbeeld door haar over te halen met hem op vakantie te gaan, liefst naar het buitenland, samen te gaan wonen en een breuk met haar ouders uit te lokken. Wanneer het meisje emotioneel afhankelijk genoeg is van de loverboy, moet zij geld voor hem verdienen door als prostituee te gaan werken. Zijn slachtoffer, dat vaak alle banden met haar omgeving heeft verbroken, voelt zich aan hem overgeleverd.
Tegenwoordig werken loverboys vooral online via sociale media en datingapps. Chantage met pikante foto's of video's speelt daarbij vaak een rol.
Loverboys buiten slachtoffers niet alleen uit in de prostitutie, maar ook als drugskoerier, door hen leningen af te laten sluiten of winkeldiefstallen te laten plegen. Loverboys worden ook wel pooierboys genoemd. Het zijn overigens niet alleen jongens of mannen die dit doen. Ook meisjes rondelen 'vriendinnen'

Maatregelen school

- Bij vermoeden van zedenzaken (zie '9. Seksuele intimidatie/zedenmisdrijf'), direct contact opnemen met de frontoffice zeden van de politie via 0900 – 8844 (of 112 als het incident binnen 24 uur heeft plaatsgevonden). Dit is van belang in verband met het veiligstellen van sporen. In geen geval het inhoudelijke gesprek aangaan met slachtoffer. Slachtoffers zullen worden doorverwezen naar de front office zeden. Zedenonderzoeken mogen alleen gedaan worden door gespecialiseerd en daartoe opgeleid personeel en niet door de reguliere politie.
- Inschatten van de situatie en daarmee keuze bepalen wel of niet politie in te schakelen (zie toelichting). Weeg het belang van het slachtoffer hierin zwaar mee.
- Mogelijke sancties zijn afhankelijk van de ernst van de aanklacht.
- (Eventueel) politie op de hoogte stellen en/of om advies vragen.
- Ouder(s)/verzorger(s) van eventuele dader worden bij voorkeur NIET geïnformeerd, alleen in overleg met de Zedenpolitie. Het kan het onderzoek namelijk schaden als de dader op de hoogte is van de melding of aangifte. Denk bijvoorbeeld aan het wegmaken van sporen of bewijs.
- Ouder(s)/verzorger(s) van eventueel slachtoffer worden geïnformeerd en eventueel geadviseerd om aangifte te doen. Let op het gevaar van eerwraak en neem bij vermoedens van gevaar op eerwraak, contact op met de Zedenpolitie voor advies.
- Ouder(s)/verzorger(s) van eventuele aangever worden geïnformeerd.
- Bij het inschakelen van de politie wordt alle relevante informatie doorgegeven.
- Laat het beeldmateriaal en tekst veiligstellen door het slachtoffer t.b.v. politieonderzoek. Laat geen beeldmateriaal doorsturen naar jezelf, anders ben je zelf strafbaar.
- School kan eisen dat leerling(en) de foto's en communicatie van de telefoon verwijderen.
- Communiceer naar leerling(en) dat verspreiden van dit type foto's en communicatie onacceptabel is en strafbaar kan zijn.
- Slachtoffer helpen weer naar school te gaan; bespreek met ouder(s)/verzorger(s) en betrokkene wat er nodig is voor een veilige terugkeer.
- Voor leerlingen, ouder(s)/verzorger(s) en docenten is er veel informatie op internet beschikbaar over wat er gedaan kan worden bij een geval van sexting/grooming. Handige websites zijn: www.meldknop.nl , www.helpwanted.nl en www.vraaghetdepolitie.nl, Buit in de klas
- Voor docenten is er Home - BUIT voor professionals
- Een handige website met informatie is: www.politie.nl

Maatregelen politie

- In het geval van loverboys, surveillance of verhogen van surveillance in en rond de school.
- De zaak wordt in onderzoek genomen in overleg met Openbaar Ministerie. De zwaarte en complexiteit bepaalt de verdere afhandeling en in welk overlegorgaan of bij welke partij het besproken wordt (dus O.M., Zorg, Halt of het Zorg- en Veiligheidshuis, zie bijlage 1).
- Tegen de verdachte kan proces-verbaal worden opgemaakt.
- Bemiddeling tussen betrokken partijen, zoals ouder(s)/verzorger(s)/leerlingen/politie/school.
- Ouder(s)/verzorger(s), verdachte, aangever en slachtoffer worden geïnformeerd.

Hulpmogelijkheden

- Bureau Slachtofferhulp
- Advies- en meldpunt Veilig Thuis
- CSG Centrum Seksueel Geweld (0800-0188). Zie website en is ook voor (gespecialiseerde) medische hulp/zorg. Contact met deze organisatie kan ook opgenomen worden als het slachtoffer absoluut geen politie bemoeienis wil, bijv. in het geval van eer gerelateerde casussen.
- Huisarts
- Gebiedsteam
- Jongerenwerk
- HVO Querido Centrum tegen Mensenhandel (020-6263800) tussen 8:00-23:00 uur en 24/7 voor noodgevallen op 0610599458
- Zorg- en Veiligheidshuis

9. Seksuele intimidatie/zedenmisdrijf

Algemene definitie

Seksuele intimidatie

Ongewenste seksueel getinte aandacht in de vorm van verbaal, fysiek of non-verbaal gedrag dat door degene die hiermee geconfronteerd wordt als onaangenaam wordt ervaren. (Dit gedrag vindt plaats binnen of in samenhang met de onderwijssituatie en kan zowel opzettelijk als onopzettelijk zijn).

Zedenmisdrijf

Zedenmisdrijven zijn seksuele activiteiten die volgens de wet strafbaar zijn. Bijvoorbeeld seks onder dwang, seks met een minderjarige of het bezit van kinderporno. Seksueel misbruik betekent dat iemand is gedwongen tot seksuele handelingen. De wet noemt dit verkrachting als het gaat om binnendringen in het lichaam. Alle andere gedwongen seksuele handelingen zijn volgens de wet aanranding.

Toelichting

Scholen zijn verplicht een veilig leer en werkklimaat te creëren voor leerlingen en personeelsleden. De seksuele intimidatie is vaak een kwestie van machtsverschil tussen leraren en leerlingen, tussen mannen en vrouwen. Seksuele intimidatie kan zich bij verschillende partijen in de schoolsituatie voordoen: leerling – leerling, personeel – leerling, leerling – personeel, personeel - personeel (dit wordt in dit protocol buiten beschouwing gelaten). Het ondergaan van seksuele intimidatie heeft vaak nadelige gevolgen voor betrokkene. Voor leerlingen kan dit een aanleiding zijn een ander vak te kiezen of van school te gaan. Schoolverzuim en slechte leerprestaties kunnen het gevolg zijn. Ook kunnen zij later psychische en/of emotionele schade ondervinden. Seksuele intimidatie kan een heel scala van handelingen (fysiek) omvatten zoals: knuffelen, zoenen, op schoot nemen, handtastelijkheden, weg versperren, tegenaan gaan staan, moedwillig botsen. Echter, het kan ook verbaal geuit worden zoals: aanspreekvorm, seksueel getinte opmerkingen, dubbelzinnigheden, seksueel getinte grappen schuine moppen, stoere verhalen rond seksuele prestaties, opmerkingen over uiterlijk en kleding, vragen naar seksuele ervaringen, uitnodigingen met bijbedoelingen, afspraakjes willen maken, uitnodiging tot seksueel contact, bedreigingen. Tevens kan de intimidatie ook in de vorm van non verbaal gedrag geuit worden zoals: staren, gluren, lonken, knipogen, in kleding gluren, seksueel getinte cadeautjes.

Alle seksuele handelingen door een volwassene met een kind onder de 16 jaar, zijn strafbaar. Het is ook strafbaar om seksuele handelingen te verrichten met iemand die zelf niet meer kan laten merken wat hij of zij wil. Bijvoorbeeld als iemand bewusteloos is door veel alcohol of drugs. Seksuele handelingen waarbij iemand een ander dwingt door een leeftijdsverschil of binnen een machtsverhouding zijn ook strafbaar. Bijvoorbeeld als een docent die seks heeft met een leerling.

Maatregelen school

- Bij vermoeden van zedenzaken, direct contact opnemen met de frontoffice zeden van de politie via 0900 – 8844 (of 112 als het incident binnen 24 uur heeft plaatsgevonden). Dit is van belang in verband met het veiligstellen van sporen. In geen geval het inhoudelijke gesprek aangaan met slachtoffer. Slachtoffers zullen worden doorverwezen naar de front office zeden. Zedenonderzoeken mogen alleen gedaan worden door gespecialiseerd en daartoe opgeleid personeel en niet door de reguliere politie.
- Inschatten van de situatie en daarmee keuze bepalen wel of niet de vertrouwenscontactpersoon of de politie in te schakelen (zie toelichting).
- Betreft de dader een medewerker van de school, klik dan op deze link.
- Mogelijke sancties zijn afhankelijk van de ernst van de aanklacht.
- Eventueel politie op de hoogte stellen en/ of om advies vragen.
- Ouder(s)/verzorger(s) van eventuele dader worden bij voorkeur NIET geïnformeerd, alleen in overleg met de Zedenpolitie. Het kan het onderzoek namelijk schaden als de dader op de hoogte is van de melding of aangifte. Denk bijvoorbeeld aan het wegmaken van sporen of bewijs.
- Ouder(s)/verzorger(s) van eventueel slachtoffer worden geïnformeerd en eventueel geadviseerd om aangifte te doen. Let op het gevaar van eerwraak en neem bij vermoedens van gevaar op eerwraak, contact op met de Zedenpolitie voor advies.
- Bij het inschakelen van de politie wordt alle relevante informatie doorgegeven.
- Alleen degene die last heeft van seksuele intimidatie kan een aangifte indienen, al dan niet met hulp van de contactpersoon in de school of via de vertrouwenscontactpersoon bij de klachtencommissie of het bevoegd gezag.

- Het is bij de wet verplicht om een mogelijk zedenmisdrijf, gepleegd door een medewerker van de school met een minderjarige leerling te melden bij het Centraal meldpunt Vertrouwensinspecteurs 0900 - 111 3 11 3.
- Slachtoffer helpen weer naar school te gaan; bespreek met ouder(s)/verzorger(s) en betrokkene wat er nodig is voor een veilige terugkeer.

Maatregelen politie

- De zaak wordt in onderzoek genomen in overleg met Openbaar Ministerie. De zwaarte en complexiteit bepaalt de verdere afhandeling en in welk overlegorgaan of bij welke partij het besproken wordt (dus O.M., Zorg, Halt of het Zorg- en Veiligheidshuis, zie bijlage 1).
- Tegen de verdachte kan proces-verbaal worden opgemaakt.
- Bemiddeling tussen betrokken partijen, zoals ouder(s)/verzorger(s)/leerlingen/politie/school.
- Ouder(s)/verzorger(s), verdachte, aangever en slachtoffer worden geïnformeerd.

Hulpmogelijkheden

- Advies- en meldpunt Veilig Thuis
- Bureau Slachtofferhulp
- Steunpunt Huiselijk Geweld
- Huisarts
- CSG Centrum Seksueel Geweld (0800-0188). Zie website en is ook voor (gespecialiseerde) medische hulp/zorg. Contact met deze organisatie kan ook opgenomen worden als het slachtoffer absoluut geen politie bemoeienis wil, bijv. in het geval van eer gerelateerde casussen.
- School en Veiligheidshuis

10. Ongewenst aanwezigheid op het schoolterrein

Algemene definitie
Onder ongewenste aanwezigheid op het schoolterrein wordt verstaan de aanwezigheid van een persoon die door feiten of omstandigheden niet welkom is op het schoolterrein inclusief het gebouw(en). Er moeten bordjes 'Verboden toegang art. 461' zichtbaar aanwezig zijn.

Toelichting
Met het bord 'art 461' geeft school aan dat het gebouw niet betreden mag worden door buitenstaanders. Het aanwezige personeelslid verzoekt ongewenst persoon zich te verwijderen.

Maatregelen school

- Inschatten van de situatie en daarmee keuze bepalen wel of niet politie in te schakelen (zie toelichting).

Ongewenst persoon is bekend bij de school:

- De school verzoekt ongewenst persoon zich te verwijderen.
- Bij weigering: overleg tussen school en politie.
- Indien ongewenst persoon terugkomt, wederom verzoeken zich te verwijderen. Bij weigering: school belt de politie.
- School stuurt aangetekende brief met als onderwerp 'ontzegging toegang schoolterrein' naar persoon en eventueel diens ouder(s)/verzorger(s) met een kopie naar de politie (bijlage 2).

*Ongewenst persoon is **niet** bekend bij de school:*

- Indien de persoon niet bekend is, vragen naar personalia. Wil hij/zij die niet geven, politie bellen waarbij aanrij- en looproute op het terrein goed moeten worden aangegeven.
- Indien persoon weer op het terrein komt, stellen twee daartoe bevoegde personen een verklaring op dat de persoon zich op het terrein bevond. De verklaring wordt verzonden aan de politie.

Maatregelen politie

- (Verhogen van) surveillance in en rond de school.

Ongewenst persoon is bekend bij de school:

- Bij weigering van de persoon om het schoolterrein te verlaten: politie komt en maakt proces verbaal op.

*Ongewenst persoon is **niet** bekend bij de school:*

- Proces verbaal (art 461): nadat de identiteit bekend is, de school de gelegenheid te stellen een aangetekende brief te sturen naar de betreffende persoon en eventueel diens ouder(s)/verzorger(s) (bijlage 2).
- De verdachte wordt schriftelijk, op het politiebureau ontboden voor een verklaring. Bij aantreffen krijgt de verdachte een bekeuring.

Zie bijlage 2: ongewenste aanwezigheid op het schoolterrein

11. Radicalisering, polarisatie en online beïnvloeding (complotdenken)

Algemene definitie
Radicalisering is het proces waarbij de gedachten en gedragingen van een persoon of groep extremer worden en in toenemende mate afwijken van de gangbare norm in de cultuur, waardoor de persoon of groep geneigd is extremistische daden te plegen.
Polarisatie is het veroorzaken van een conflict of het versterken van tegenstellingen tussen partijen of bevolkingsgroepen.
Online beïnvloeding (complotdenken) is de overtuiging dat achter bepaalde gebeurtenissen een geheime samenzwering zit van bijvoorbeeld regeringen, bedrijven of andere invloedrijke groepen.

Toelichting
Radicaliseren kent vele vormen, jihadisme en vormen van rechtsextremisme zijn al vergaande voorbeelden, maar de polariserende werking van lichtere vormen zijn evenzeer zorgelijk. Veranderingen bij een persoon beginnen vaak relatief onschuldig maar kunnen snel toenemen. Herkennen is lastig en er is geen eenduidig profiel of checklist. Radicalisering gebeurt vaak op het gebied van religie, dierenrechten of politieke overtuiging. Maar let op, het zijn niet alleen jongens en/of moslims die radicaliseren. Er kan bijvoorbeeld ook sprake zijn van rechts-radicalisme. Ook orthodoxie hoeft niet hand in hand te gaan met radicalisering. Wees voorzichtig met het duiden van signalen.
Een *complot of samenzwering* legt de wereld uit op een manier die past bij de beelden 'wij' en 'zij', over de eigen of andere groep. Centraal uitgangspunt is de notitie dat documenten, leerlingen die in complotten geloven serieus moeten nemen. Weer leggen of onderuithalen van een complot construct met alleen feitelijke tegeninformatie werkt contraproductief. Beter is het om samen met leerlingen op zoek te gaan naar waarheidsvinding en daarbij open en nieuwsgierig te zijn.

Maatregelen school
- Als er zorgen en niet-pluisgevoelens over een leerling rond radicalisering zijn, is het belangrijk te kunnen sparren over wat er mogelijk speelt en hoe daarmee om te gaan. Bespreek signalen met de ondersteuningscoördinator en/of de schoolleiding.
- Raadpleeg de website van School en veiligheid voor de ondersteuning van collega's.
- Ga eventueel te rade bij externen die deel uitmaken van het leven van de leerling: ouder(s)/verzorger(s), vrienden/klasgenoten, de voetbalcoach, de voorganger in de moskee, etc. Een afzonderlijk signaal is niet alarmerend, meerdere signalen vanuit verschillende invalshoeken kunnen wel een zorgwekkend beeld geven.
- Ontwijk het gesprek niet met de leerling in kwestie. Bespreek de observaties en vraag open hoe het gaat.
- Inschatten van de situatie en daarmee keuze bepalen wel of niet politie in te schakelen (zie toelichting).
- Meld het signaal ook bij de medewerker openbare orde en veiligheid bij de gemeente.
- Als er sprake is van ronselen voor de Jihad of vermoedens van vertrekken naar bijv. Syrië, is de school verplicht dit direct te melden bij de politie.

Maatregelen politie
Zowel gemeente als politie kunnen bij vermoedens van radicalisering personen aanmelden in een overleg van het Zorg- en Veiligheidshuis (zie bijlage 1).

Hulpmogelijkheden

- Bureau Slachtofferhulp
- Advies- en meldpunt Veilig Thuis
- Huisarts
- Gebiedsteam
- Jongerenwerk
- Zorg- en Veiligheidshuis
- School & Veiligheid

12. Criminele uitbuiting en ondermijning

Algemene definitie
Ondermijning is het proces waarbij de onderwereld via criminele activiteiten de bovenwereld beïnvloed en zo maatschappelijke structuren, normen en vertrouwen verzwakt.
Criminele uitbuiting is het misbruiken van iemand om strafbare feiten te laten plegen, vaak onder dwang, manipulatie of afhankelijkheid, waarbij de dader er zelf voordeel uit haalt.

Toelichting
Ondermijning is een landelijke prioriteit in onderwijsveiligheid geworden.
Zowel fysiek maar vooral digitaal worden met name kwetsbare jongeren geronseld om klusjes te doen voor een vergoeding. Vaak stemmen jongeren in zonder besef te hebben wat er precies moet gebeuren. Eenmaal toegezegd kunnen ze niet makkelijk meer uitstappen.
Drugscriminaliteit kenmerkt zich in het geronseld als drugsdealer, uithaler in haven, voor de opslag van drugs en het witwassen van crimineel geld door een pinpas/bankrekening beschikbaar te stellen.
Een moneymule of geldezel is iemand die zijn/haar bankrekening laat gebruiken om illegaal verkregen geld door te sluizen. Dit is criminele uitbuiting als iemand onder druk wordt gezet om dit te doen.
Jongeren kunnen ook voor wapenhandel en criminele afrekeningen worden ingezet.
Een veilige school maakt het minder aantrekkelijk voor criminelen om jongeren te benaderen.

Maatregelen school
Scholen kunnen verschillende dingen doen om Ondermijning tegen te gaan.
Het belangrijkst is te voorkomen dat jongeren in aanraking komen met georganiseerde criminaliteit en hen bewust te maken van de risico's. Dit kan via lessen, gastlessen van politie of projecten over criminaliteit.
Overige maatregelen:

- Signaleren van risico's. Plots veel geld of dure spullen, vaak afwezig zijn, contact met verdachte personen, leerlingen die pakketjes of drugs vervoeren. Vroeg-signalering helpt om problemen snel aan te pakken.
- Duidelijke regels hebben over drugs, geweld en criminaliteit
- Leerlingen stimuleren om problemen te bespreken
- Een vertrouwenspersoon aanbieden.
- De website van School en veiligheid raadplegen voor de ondersteuning van collega's.
- Te rade gaan bij externen die deel uitmaken van het leven van de leerling: ouder(s)/verzorger(s), vrienden/klasgenoten, de voetbalcoach, de voorganger in de moskee, etc. Een afzonderlijk signaal is niet alarmerend, meerdere signalen vanuit verschillende invalshoeken kunnen wel een zorgwekkend beeld geven.
- Het gesprek niet ontwijken met de leerling in kwestie. Bespreek de observaties en vraag open hoe het gaat.
- Het inschatten van de situatie en daarmee keuze bepalen wel of niet politie in te schakelen.
- Het signaal melden, ook bij de medewerker openbare orde en veiligheid bij de gemeente.

Maatregelen politie

- (Verhogen van) surveillance of preventieve aanwezigheid in en rond de school.
- Bewustwordingsactiviteiten en weerbaarheidstrainingen via o.a. VR-trainingen en escaperooms
- Hulp en ondersteuning voor leerlingen en ouders
- Samenwerking en informatie-uitwisseling binnen de wettelijke kaders
- Ondersteuning bij controles op school
- Opschalen bij strafbare feiten
- Signalering en opsporing van criminele netwerken
- Gemeentelijke samenwerking (driehoek school–politie–gemeente)

Hulpmogelijkheden

- Politie en wijkagent
- Meld Misdaad Anoniem (M.) 100% anonieme melding op 0800-7000
- Jeugdhulp en gespecialiseerde organisaties
- Advies- en meldpunt Veilig Thuis
- Gebiedsteam
- Jongerenwerk
- Zorg- en Veiligheidshuis

Bijlage 1: Het Zorg- en Veiligheidshuis

Het Zorg- en Veiligheidshuis is een netwerk van partners zoals politie, openbaar ministerie en gemeente. Als het nodig is, schuiven ook andere partijen aan, zoals GGZ, gebiedsteam of sociale dienst. Doel van het Zorg- en Veiligheidshuis is een succesvolle aanpak van multi-probleemgezinnen, criminaliteit en ernstige overlast waarbij meer nodig is dan zorg of straf alleen. Het vraagt om een gezamenlijke aanpak van gemeenten, zorg en justitie.

Zowel gemeente als politie kunnen personen aanmelden voor een overleg van het Zorg- en Veiligheidshuis. Het is voor de politie heel belangrijk dat zij weten als er incidenten op school spelen die in aanmerking zouden kunnen komen ter bespreking in het Zorg- en Veiligheidshuis.

Zorg- en Veiligheidshuis
Telefoon: 072 - 204 2170
E-mail: Zorg- en Veiligheidshuis@vrnhn.nl
Website: https://www.vrnhn.nl

Schakeloverleg

Sommige uitzichtloze zaken m.b.t. jeugdigen kunnen worden ingebracht in het zogenaamde Schakeloverleg. Hier vindt een triage plaats over jongeren waarbij alle ingezette hulp geen resultaat heeft. In de overleg zit o.a. de gemeente, de Raad voor de Kinderbescherming. Het Zorg- en Veiligheidshuis en alle betrokken hulpverleners. Vaak is het resultaat dat de Raad voor de Kinderbescherming onderzoek gaat doen en de betrokkenen onder toezicht worden gesteld of desnoods uit huis worden geplaatst. De politie zit in beginsel niet bij dit overleg maar kan wel informatie aanleveren indien gevraagd.

Bijlage 2: Brief ongewenste aanwezigheid op het schoolterrein

Aan de ouder(s)/verzorger(s) van
……

Datum **:**
Betreft **:** Toegangsverbod

Geachte ouder(s)/verzorgers, beste ……,

Op <datum> is <naam persoon> gesignaleerd op het schoolterrein van <naam school>. Omdat <naam persoon> niet bevoegd is het schoolterrein en/of schoolgebouw te betreden, ontvangt u hierbij een schriftelijke ontzegging van de toegang. Deze ontzegging geldt voor het schoolgebouw, het schoolplein, de fietsenstalling, de parkeerplaats en alle overige gedeelten van het terrein die onder verantwoordelijkheid van de school vallen.

Onbevoegdheid
Het schoolterrein en het schoolgebouw van <naam school> zijn niet toegankelijk voor onbevoegden. Bij alle toegangspoorten van het schoolterrein is dit door middel van borden duidelijk aangegeven.

Schriftelijke aanzegging
Deze brief geldt als een formele en laatste waarschuwing. Als <naam persoon> weer gesignaleerd wordt op het schoolterrein en/of in het schoolgebouw, wordt zonder verdere waarschuwing de politie ingeschakeld.

Het negeren van dit toegangsverbod kan worden aangemerkt als een strafbaar feit op grond van onder meer Artikel 138, 139 en 461 van het Wetboek van Strafrecht, respectievelijk huisvredebreuk/lokaalvredebreuk, lokaalvredebreuk in een openbaar of semi-openbaar gebouw en verboden toegang na kenbaar gemaakt toegangsverbod. Overtreding van dit toegangsverbod kan leiden tot politieoptreden en strafrechtelijke vervolging.

Melding politie
De politie van de gemeente <naam gemeente> ontvangt een kopie van deze brief en is daarmee op de hoogte van deze schriftelijke aanzegging.

Bezoek aan school
Indien het noodzakelijk is dat <naam leerling> contact heeft met de school of de school bezoekt, kan dit uitsluitend na voorafgaande toestemming van de directie en op een vooraf afgesproken tijdstip.

Heeft u vragen of wilt u meer informatie? Neem dan contact met mij op via <e-mail veiligheidscoördinator> of via het telefoonnummer <telefoonnummer van de school>.

Met vriendelijke groet,

Bijlage 3: Protocol cameratoezicht

In dit protocol zijn afspraken vastgelegd met betrekking tot het gebruik van de geplaatste camera's, het bekijken van beelden en de opslag van beeldmateriaal. In het kader van de Arbo-wet heeft de schoolleiding van <naam school> de zorgplicht met betrekking tot de veiligheid, de gezondheid en het welzijn van medewerkers en leerlingen. Met het plaatsen van camera's willen wij de belangen en eigendommen van de school, van leerlingen en medewerkers behartigen en beschermen. Dat een directie hiertoe bevoegd is, blijkt uit de privacywet AVG (Algemene Verordening Gegevensbescherming).

De afspraken met betrekking tot het gebruik van camera's zijn de volgende:

Het doel van cameratoezicht
1. Bewaking in verband met toegang en schade door vandalisme en diefstal;
2. 24 uur toezicht;
3. Herkenning of identificatie van personen die bij gebeurtenissen betrokken zijn geweest;
4. Bevorderen van het gevoel van veiligheid;
5. Preventie van onwenselijk gedrag;
6. Ondersteuning bij opsporing van strafbare feiten;
7. Ter beveiliging van onze en andermans eigendommen.

Informatie
Bij de ingang van het schoolterrein is kenbaar gemaakt dat er op <schoolnaam> gebruik gemaakt wordt van cameratoezicht. Dit protocol volgt het document https://autoriteitpersoonsgegevens.nl/nl/onderwerpen/cameratoezicht/cameratoezicht-op-school van de Autoriteit Persoonsgegevens en is conform de AVG opgesteld.

Zichtbaarheid camera's
De camera's zijn zichtbaar opgehangen, er wordt geen gebruik gemaakt van verborgen camera's. In bijzondere gevallen, bij vermoeden van onrechtmatig handelen van leerlingen of personeel, kan tijdelijk een verborgen camera worden geplaatst.

Bewaartermijn beelden
De opgeslagen camerabeelden worden na schooldagen maximaal vier weken bewaard. Indien er in de periode geen incidenten hebben plaatsgevonden of zijn gemeld bij de schoolleiding, worden de beelden verwijderd. In weekenden en vakanties gaat de termijn van vier weken in, gerekend vanaf de eerste schooldag na het weekend of de vakantie.
Beelden van een incident worden tot uiterlijk het moment waarop dit incident is afgehandeld bewaard, echter niet langer dan vier weken.
Camerabeelden die gebruikt worden in het kader van onderzoek, waarvan aangifte is gedaan bij de politie, worden pas vernietigd na overleg met de politie. De wettelijke termijn van vier weken is dan niet van toepassing.

Bekijken van beelden
Toestemming voor het bekijken van opgeslagen camerabeelden kan alleen gegeven worden door een lid van de schoolleiding.
Opgeslagen camerabeelden kunnen uitsluitend in opdracht van en in het bijzijn van een lid van de schoolleiding of een daartoe door de directie gemandateerde medewerker bekeken worden.
Actuele camerabeelden mogen alleen met toestemming van de schoolleiding bekeken worden.
Ter beoordeling aan de schoolleiding en in aanwezigheid van de schoolleiding kunnen beelden bekeken worden door belanghebbenden.
Belanghebbenden zijn slachtoffers in de zin van een vorm van agressie of geweld:
- fysiek geweld: o.a. schoppen, slaan, verwonden, vastgrijpen;
- psychisch geweld: o.a. lastigvallen, bedreigen, achtervolgen;
- seksueel geweld: o.a. ongewenste intimiteiten;
- vernieling en/of diefstal van eigendommen.

Beheersysteem
Medewerkers van de afdeling ICT/Facilitair zijn alleen gerechtigd benodigde software te installeren en te controleren op het functioneren van het systeem. Bekijken van beelden is niet toegestaan.

Informatie aan ouders
1. Ouders van een leerling die een incident meldt dat het bekijken van camerabeelden noodzakelijk maakt, worden hiervan door de schoolleiding op de hoogte gesteld.
2. Indien een leerling - in het belang van het oplossen van een incident - wordt verzocht camerabeelden te bekijken, worden ouders hiervan op de hoogte gesteld. Ouders kunnen het bekijken van de beelden desgewenst bijwonen.
3. Ouders van een leerling die na het bekijken van de camerabeelden als “verdachte” geïdentificeerd wordt, worden hiervan door de schoolleiding op de hoogte gesteld en hebben het recht de beelden binnen de bewaartermijn uit dit protocol te bekijken.
4. Camerabeelden die een incident registeren dat aangifte bij de politie noodzakelijk maakt, kunnen desgevraagd door de politie bekeken worden. Betrokken leerlingen en ouders worden hierover geïnformeerd.

Overige bepaling
In situaties waarin dit protocol niet voorziet, beslist de schoolleiding. Hierover wordt gerapporteerd aan het bestuur.

Opvragen van camerabeelden door politie
Indien de school een incident meldt van strafbare feiten welke de school worden aangedaan , bijvoorbeeld van vernieling van schooleigendommen en er zijn camera beelden beschikbaar dan kan de school deze beelden ongevraagd aan de politie ter beschikking stellen.
Is er aangifte gedaan door een leerling van de school van bijvoorbeeld een mishandeling op het schoolterrein en de politie heeft deze beelden nodig voor het onderzoek, dan moet de politie deze beelden door middel van een brief vorderen in verband met het rechtmatig verkrijgen van bewijsmateriaal. Het is ook mogelijk dat de school de beelden vrijwillig overdraagt aan de politie.

Bijlage 4: School en veiligheid

Stichting School & Veiligheid ondersteunt scholen bij het bevorderen van een sociaal veilig klimaat. Dit doen zij door het geven van actuele informatie en deskundig advies via de website, trainingen, conferenties en de helpdesk.

Preventief werken aan veiligheid
Werken aan sociale veiligheid in de school is van belang om criminaliteit buiten de deur te houden. In onderstaande lijst vind je een aantal handige links:

- Het opstellen van een schoolveiligheidsplan met behulp van het Digitaal Veiligheidsplan.
- Voor het opstellen van een handelingsprocedure rondom calamiteiten, kunnen scholen gebruik maken van het handboek Als een ramp de school treft.
- Het onderhouden van een samenwerkingsrelatie met ouders, politie en jongerenwerk.
- Het bewustwordingsprogramma van #leerlingalert als voorlichting over ondermijning.

Heb je te maken met (vermoedens van) criminaliteit in de school?
Op sommige scholen is preventief werken helaas niet meer genoeg. Op de website van School en veiligheid staat een reeks aan praktische tips en artikelen die je kunt raadplegen in specifieke situaties. Onderstaande lijst biedt een overzicht hiervan:

- Het Niet Pluis – instrument als intervisietool bij afwijkend gedrag van leerlingen- of studenten.
- Contact onderhouden met de politie.
- Het organiseren van een kluisjescontrole.
- De procedure rondom aangifte doen.
- Het registreren van incidenten.
- De organisatie Fier is het expertisecentrum op het gebied van seksueel geweld en eergerelateerd geweld (waaronder eerwraak). Er is ook een anonieme chatfunctie die heel laagdrempelig is.

Mocht je vragen hebben of extra ondersteuning zoeken, dan kun je terecht bij de helpdesk van Stichting School & Veiligheid.